

19 d'abril de 2022

El secretari del Govern

Comunicació

al Govern sobre la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament de sanitat mortuòria.

El Departament de Salut ha de dur a terme una consulta pública prèvia relativa a l'elaboració d'un Projecte de decret de sanitat mortuòria pel qual es regulin les pràctiques sanitàries sobre cadàvers, restes humanes i restes cadavèriques, les condicions higienicosanitàries dels tanatoris, sales de vetlla i forns crematoris, les normes sanitàries que han de complir els cementiris públics, privats i mixtes, com també els altres llocs d'enterrament de cadàvers i la funció inspectora i la potestat sancionadora en el supòsit de contravenció de la normativa vigent en la matèria, de conformitat amb l'article 66 bis de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Per tot això, a proposta del conseller de Salut, el Govern

Pren coneixement de la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament de sanitat mortuòria, amb el contingut que s'hi annexa.

Annex

Consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament de sanitat mortuòria.

1. El problemes que es pretenen solucionar

La normativa vigent de policia sanitària mortuòria a Catalunya és el Decret 297/1997, de 25 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de policia sanitària mortuòria.

Des de l'aprovació d'aquesta normativa l'any 1997, s'han produït molts canvis en el sector funerari que evidencien que la normativa vigent ha quedat obsoleta i que no està donant la resposta adequada a les noves circumstàncies amb garanties sanitàries.

Entre els aspectes que cal posar de relleu:

- Les noves tècniques sanitàries realitzades sobre cadàvers i els nous tipus de materials per a fèretres i construccions funeràries que no es troben regulats actualment i que planteja dubtes als operadors del sector sobre la seva aplicació i gestió.
- La presència d'una important comunitat estrangera ha evidenciat la impossibilitat d'autoritzar el trasllat dels difunts als seus països d'origen en no poder-se realitzar les pràctiques de conservació o embalsamament del cadàver per superació dels terminis establerts tot i que les tècniques i instal·lacions actuals garanteixen que es puguin efectuar aquestes pràctiques en un període més ampli sense comprometre la salut pública.
- La convivència de diferents creences religioses, algunes de les quals tenen requisits de inhumació específics, posa de manifest la necessitat d'incorporar a la norma mecanismes que garanteixin que es podrà exercir el dret fonamenta a la llibertat de culte, tot garantint la salut pública.
- La figura del tanatopràctic que no esta prevista en el Decret de sanitat mortuòria vigent i que pot portar a dubtes sobre el seu àmbit d'actuació sobre el cadàver i requisits que ha de complir.
- La situació epidemiològica de les malalties transmissibles infecto-contagioses, que determina que la llista de malalties establerta en el Decret de sanitat mortuòria no estigui adequat als riscos vigents per a la salut pública.

- La introducció de nous hàbits funeraris de la nostra societat com és l'increment per l'opció de la incineració dels cadàvers enfront de la inhumació quan la norma vigent pràcticament no regula els forns crematoris especialment en aspectes transcendents com és el mediambiental (tractament de les emissions, els tipus de materials que han de tenir els fèretres destinats a cremacions, així com el tractament i destí que s'ha de donar a les cendres i les urnes cineràries).

- Finalment, el creixement urbanístic, la manca de terreny públic en l'àmbit municipal i el nou marc normatiu urbanístic de Catalunya que fa que la normativa específica en matèria de sanitat mortuòria no es trobi adequada a les circumstàncies actuals especialment pel que fa a la problemàtica de l'emplaçament de cementiris de nova construcció, ampliació i reforma.

Aquestes problemàtiques no es circumscriuen únicament a Catalunya sinó que són comuns a la resta de Comunitats Autònomes i davant el fet que també la normativa bàsica està totalment desfasada, Decret 2263/1974, de 20 de juliol, per el que s'aprova el Reglament de Policia Sanitaria Mortuòria, va donar lloc en el si de la Comissió de Salut Pública del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut a aprovar, el 24 de juliol de 2018, la Guia de Consens sobre Sanitat Mortuòria. Aquesta Guia va ser elaborada conjuntament per les Comunitats Autònòmiques i l'Administració General de l'Estat, en el marc de la ponència de sanitat exterior-sanitat mortuòria amb la finalitat de facilitar l'establiment de criteris comuns i de respostes consensuades a aquestes problemàtiques.

Finalment, també s'ha detectat que el Decret vigent estableix en nombroses actuacions en l'àmbit de sanitat mortuòria la necessitat d'autorització sanitària que cal valorar, si per aconseguir les finalitats de seguretat pública hi ha mesures menys restrictives.

2. Els objectius que es volen assolir

Els objectius que es volen assolir:

- Protegir de forma efectiva la salut pública
- Garantir la seguretat jurídica en l'àmbit de la sanitat mortuòria
- Flexibilitzar els terminis per a la realització de determinades pràctiques de conservació dels cadàvers, especialment en aquells casos en que són obligatòries per donar compliment a la voluntat del difunt o de la seva família de rebre sepultura a l'estranger i tenint en compte les millores en les tècniques actuals.
- Facilitar l'emplaçament dels cementiris tant els de nova construcció com la seva modificació
- Simplificar l'accés dels usuaris a alguns serveis funeraris
- Reduir la intervenció administrativa ex ante en la mesura que sigui possible (principi d'intervenció mínima) en l'exercici de l'activitat dels operadors sense que aquesta reducció suposi una disminució de les garanties en l'àmbit de la salut pública.
- Adaptar l'actual normativa reglamentària sobre tramitació administrativa a les

previsions de les Lleis 39 i 40/2015.

3. Les possibles solucions alternatives normatives i no normatives

L'opció de "no fer res"

La opció de no fer res suposaria:

- Seguir amb la regulació obsoleta prevista en el Decret 297/1997,
- Renunciar a donar una resposta més adequada i eficient davant els substancials canvis i la bretxa que s'ha creat entre la realitat social i la normativa vigent.
- Persistir en l'obsolescència de la normativa actual en aspectes com els materials que poden utilitzar per a fèretres, les tècniques aplicables en tanatopràxia, elements de construcció dels cementiris, requisits en el compliment dels forns crematoris.
- Dilatar en el temps la valoració sobre la necessitat de mantenir el règim autoritzatori o de substituir-lo per un règim de comunicació o declaració responsable.

L'opció normativa que es considera l'alternativa preferida:

L'opció normativa preferida, de regulació de la sanitat mortuòria suposa:

- Establir nous terminis que siguin més amplis per fer les pràctiques de conservació de cadàvers.
- Fixar els materials que es poden emprar per fer els fèretres destinats a la cremació, als efectes d'evitar la contaminació atmosfèrica.
- Determinar els paràmetres d'ubicació dels nous cementiris i per la seva ampliació.
- Establir que els tanatoris s'hagin d'ubicar en finques sense veïns.
- Modificar la llista de malalties transmissibles infecto-contagioses.

Per la quantitat de modificacions que es proposa d'introduir i per una millor comprensió de tota la matèria de sanitat mortuòria es considera que l'opció més adient seria regular-ho amb un nou decret.

La modificació parcial, doncs, del vigent Reglament es valora desfavorablement atès que pels anys transcorreguts des de l'aprovació del Reglament de policia sanitària mortuòria i el gran nombre de modificacions que es volen incorporar resultaria inoperant i insuficient i a futur comportarien que el text perdés la coherència sistemàtica.

Tampoc no es considera necessari ni adient, des del punt de vista de tècnica legislativa, regular la matèria mitjançant una norma amb rang de llei tenint en compte que actualment aquesta matèria ja es troba regulada per reglament.

Alternatives normatives i no normatives considerades

Pel que fa a la possibilitat d'aplicar directament la Guia de consens, tampoc es veu factible atès que les recomanacions consensuades amb les Comunitats Autòniques i l'Administració General de l'Estat en aquesta Guia no són directament aplicables sinó que per raó del seu contingut, s'estableixen requisits de mínims, i les competències que tenen atribuïdes les CCAA cal l'aprovació d'una disposició normativa.

4. Els impactes més rellevants de les diferents opcions considerades:

a) L'impacte sobre l'Administració de la Generalitat.

El Departament de Salut, Secretaria de Salut Pública, té atribuïdes competències en matèria de sanitat mortuòria, d'acord amb la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública, article 6.3 y).

Amb la modificació normativa no es preveu incrementar el nivell de despesa que origina el compliment actual del Decret 297/1997 per a l'Administració de la Generalitat. Ans al contrari, la desaparició d'algunes de les autoritzacions administratives comportarà l'alliberament de recursos humans que actualment es destinen a aquestes actuacions que es podran destinar a altres tasques de major impacte sobre la salut pública.

Des del punt de vista pressupostari, es produirà una davallada d'ingressos en concepte de taxes per autoritzacions. Paral·lelament, desapareixeran les despeses associades a la prestació de serveis de policia sanitària mortuòria fora de la jornada ordinària de treball, també els caps de setmana, i que s'estimen a l'entorn de 233h extraordinàries al trimestre.

Quant a l'àmbit material, la simplificació de la intervenció administrativa comportarà un estalvi de la despesa d'actualització dels aplicatius informàtics actuals per adequar-los a la normativa més recent en matèria de tramitació electrònica.

b) L'impacte sobre les administracions locals, tenint en compte la seva dimensió i el règim especial de Barcelona.

La modificació reglamentària podria afectar les administracions locals ja que d'acord amb l'article 52 de la Llei 18/2009, de Salut Pública, els ajuntaments, d'acord amb les competències que els atribueixen la Llei 15/1990, d'ordenació sanitària de Catalunya, i el Decret legislatiu 2/2003, del 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, i la normativa sanitària específica, són competents per a prestar servei en matèria de policia sanitària mortuòria en l'àmbit de les seves locals.

Ara bé, no s'espera que la nova regulació suposi un increment dels costos vinculats a l'exercici de les seves competències en aquest àmbit i més quan previsiblement es podrien reduir les càrregues administratives.

En el nivell local l'impacte es preveu que afecti el conjunt d'ordenances municipals que regulen aspectes de control sanitari de cementiris i de policia sanitària mortuòria.

c) L'impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa i des de la perspectiva de la reducció de càrregues administratives per als ciutadans i per a les empreses.

L'actuació normativa permetrà dur a terme una anàlisi exhaustiva de la configuració dels règims d'intervenció –autoritzacions administratives– en base a criteris de necessitat i proporcionalitat. En aquest sentit, qualsevol requisit que s'estableixi, tant en l'accés com en l'exercici de l'activitat estarà orientat a protegir una clara finalitat d'interès general i es garantirà que no existeixen alternatives menys oneroses per als destinataris. Tanmateix, les mesures de simplificació que s'introdueixin hauran de salvaguardar aspectes claus com són la qualitat del servei o les mesures sanitàries vinculades amb la seva prestació.

S'espera que l'anàlisi en àmbits concrets com les pràctiques de tanatopràxia i de trasllat de cadàvers del grup III dins i fora de Catalunya de Catalunya tingui un impacte rellevant en la reducció de les càrregues administratives.

d) Els impactes econòmics, socials o ambientals rellevants que no s'hagin valorat als apartats anteriors.

Pel que fa als impactes econòmics, s'espera que la iniciativa normativa faciliti a les empreses la gestió i l'exercici de l'activitat reduint i/o simplificant les càrregues administratives a complir, així com el fet que l'operador pugui oferir els serveis més adequats als canvis d'hàbits funeraris de la societat. Aquest efecte, pot repercutir en el ciutadà, abaratint els costos d'alguns serveis que ja no estaran subjectes al pagament d'una taxa.

També, pel que fa a les pràctiques de tanatopràxia la proposta recull la normativa bàsica en relació a la figura del tanatopràctic.

Els canvis normatius també es preveu que incideixin en l'esfera dels consumidors (el principi de minimització de càrregues i el respecte a les últimes voluntats del difunt i de la seva família), fixant els requisits estrictament necessaris per a garantir la protecció de la salut pública, així com actualitzar els requisits que s'han de complir pels tanatoris, les sales de vetlla, i els espais autoritzats pel destí de les cendres amb l'objectiu de poder donar uns serveis de millor qualitat.

L'impacte més important, s'espera que es produeixi per la flexibilització dels terminis per a la realització de determinades pràctiques de conservació dels cadàvers, especialment en aquells casos en que són obligatòries per donar compliment a la voluntat del difunt o de la seva família de rebre sepultura a l'estranger. La presència a Catalunya d'una important comunitat estrangera ha evidenciat, especialment en els darrers dos anys, la impossibilitat d'autoritzar el trasllat dels difunts als seus països d'origen en no poder-se realitzar les pràctiques de conservació o embalsament del cadàver per superació dels terminis legals. Aquesta denegació afegeix un patiment innecessari a les famílies sense cap justificació sanitària atès que les tècniques i instal·lacions actuals garanteixen que es puguin efectuar aquestes pràctiques en un període més ampli sense comprometre la salut pública.

Tanmateix, la convivència de diferents creences religioses, algunes de les quals tenen requisits d'inhumació específics, posa de manifest la necessitat d'incorporar a la norma mecanismes que garanteixin que es podrà exercir el dret fonamental de la llibertat de culte, tot garantint la salut pública.

La modificació normativa també ha de suposar una important modificació en l'esfera ambiental. Especialment, pel que fa a les emissions dels crematoris amb la regulació dels tipus de materials que haurien de tenir els fèretres destinats a cremacions (evitar metalls, pintures, esmaltats i altres materials que poguessin provocar emissions de contaminants ambientals), així com el tractament i destí que s'ha de donar a les cendres i les urnes cineràries.

Finalment, les modificacions en els requisits d'ubicació de nous cementiris i d'ampliació dels existents respon molt millor a la realitat urbanística actual i a la disponibilitat del sòl que els municipis reserven a aquest ús.

5. La procedència d'efectuar una consulta pública prèvia o bé la justificació de les excepcions que hi puguin concórrer, així com la valoració de la necessitat d'emprar, en el seu cas, altres eines i canals de participació complementaris a la publicació al Portal de la Transparència.

Donat l'abast de la proposta normativa plantejada, que s'espera que tingui una incidència significativa sobre l'activitat econòmica, es considera procedent sotmetre la iniciativa a consulta pública prèvia, mitjançant la seva publicació al portal Participa.gencat.cat, per tal de poder recollir les aportacions, demandes i opinions dels ciutadans i de les entitats i sectors potencialment afectats, als quals se'ls consultarà de manera més específica. La consulta anirà adreçada a les empreses de serveis funeraris, associacions de serveis funeraris, entitats locals i al conjunt de la ciutadania de Catalunya.